

REPORTER 'SLOBODNE' ZAVIRIO JE U OBNOVLJENI MUZEJ UOČI DANAŠNJEG OTVARANJA

Nakon 10 godina otkriva se blago bolskih dominikanaca

➔ Dominikanska zbirka donosi cjelovitu kulturnu i baštinsku priču koja je nedostajala Bolu. Ona će, uz dvije galerije i knjižnicu, ponajbolje prikazati višestoljetni kulturni identitet čiju su jezgru formirali redovnici - kaže konzervatorica dr. Vanja Kovačić, suautorica novog postava

Nakon desetogodišnje stanke, u Bolu na Braču će danas, u 19 sati, svoja vrata ponovno otvoriti obnovljeni muzejsko-galerijski prostor u dominikanskom samostanu sv. Marije Milosne.

IVICA RADIĆ
VANJA KOVAČIĆ

Dogodit će se to u prigodi 800. obljetnice dolaska dominikanaca na hrvatske prostore. Svečano otvaranje organiziraju Hrvatska dominikanska provincija, Ministarstvo kulture i medija te Konzervatorski odjel u Splitu. Muzej je prvi put primio posjetitelje 1975. godine, i to u povodu još jednog vrijednog jubileja, pola tisućljeća od dolaska dominikanaca u Bol. Još 1967. uređena je prva zbirka, koja je bila postavljena u zgradi koju je projektirao **Žarko Turketo**, dok je odabir i postav priredio arheolog **Dasen Vrsalović**. U muzeju je bilo izloženo sve ono što su stoljeća skupljali vrijedni redovnici, koji su na Braču posvjedočili da ne pripadaju samo redu propovjednika, nego i promicatelja i zaštitnika baštine.

Dominikanci su, kao i na svim prostorima svoga djelovanja, bili nositelji obrazovanja i kulture. Interesom za povijest i arheologiju posebno se isticao o. **Andelo Bojanić**, koji je prikupio respektabilnu zbirku grčkog, ilirskog i rimskog novca. Njegova subrača stvorila su značajnu zbirku podmorskih nalaza opreme i tereta potopljenih rimskih brodova koje su im donosili lokalni ribari. Ne smijemo zaboraviti, naglasila je konzervatorica dr. **Vanja Kovačić**, da su se isticali i rafiniranim ukusom za umjetnost pa su 1563. naručili palu za glavni oltar kod uglednog mletačkog slikara **Jacopa Tintoretta**, a posebno su u 17. i 18.

stoljeću opremili ostale oltare slikama i liturgijskim srebrom. Na pjevalištu je barokni slikar **Tripo Kokolja** iz Boke kotorske izradio kadetirani strop s prikazom apoteoze sv. Dominika i likovima dominikanskih svetaca.

Zbog znatnih građevinskih šteta i klizišta, prije 10 godina muzej je zatvoren, izlošci su izmješteni i pohranjeni te su počeli radovi na sanaciji temelja i zidova građevine. Nastojanja Hrvatske dominikanske provincije za povratak i obnovu zbirke proveo je o. **Damir Šokić**, prijašnji samostanski starješina, a dovršio današnji predstojnik fr. **Mihael Mario Tolj**.

Ekspoziti iz podmorja

Novi postav, koji potpisuje splitski konzervatorski dvojac dr. **Vanja Kovačić** i dr. **Radoslav Bužančić**, ima bogatu zbirku bizantskog, dračkog, galskog, grčkog, heraklejskog, ilirskog i hrvatsko-ugarskog novca, među kojima se nalaze i novčići dalmatinskih srednjovjekovnih komuna. Tu je i bogati fondus ekspozita iz podmorja srednjeg Jadrana, među kojima se ističu amfore različitih veličina, oblika i namjena. Javnost će moći vidjeti raritetni primjerak Glagoljskog misala iz 1483. godine, više pergamenata, vezeni plašt, kao i antifonar iz 15. stoljeća sa slikom sv. Dominika.

U zbirci su predstavljeni i arheološki nalazi s bolske Glavice, kao predromanička oltarna pregrada ukrašena pleterom. Pored vrijedne zbirke mletačkog sakralnog slikarstva, kodeksa, srebrnih liturgijskih predmeta i obrednog ruha, prvi put je muzejski izložen zavjetni Gospin nakit, koji su stručno obradile i katalogizirale **Karmen Gagro** i **Renata Angjus**. - Novi postav obogaćen je zavjetnim nakitom jer su vjernici posebnu pobožnost iskazivali

Pred publikom će biti predstavljeni i arheološki nalazi s bolske Glavice, ali i s ostalih nalazišta

Dominikanski sveci na slikama iz 18. stoljeća

Antifonar iz 15. stoljeća s likom sv. Dominika

U sakralnoj zbirci čuvaju se dijelovi crkvenog namještaja

REDOVNICI NA ŠKOJU

Veza duga 546 godina

Prva dominikanska zajednica u Bolu je utemeljena davne 1475. godine, a prvi redovnici su bili o. **Dominik Prodić** s Brača i o. **Albert**. Na poluotoku Glavica podigli su samostan, a teren im je dodijelio brački knez **Petar Zakarije**. Zanimljivo je spomenuti kako im je dozvolu za gradnju crkve i proširenje samostana potvrdio sam papa **Siksto IV**.

prema Bogorodici poklanjaju-ći joj nakit za ispunjene molitve. Izloženi su filigranski lanci, naušnice, prstenje, broševi, ali i srebrne zavjetne pločice s prikazima bolesnih dijelova tijela, očima kao zavjet za vid, re-

ljevom zuba ili uha za izlječenje. Tu je i ikona Bogorodice s Djetetom iz 18. stoljeća, zavjetni dar obitelji **Vrsalović**, za spas njihove obitelji od velike bujice koja je poharala Bol, vrijedne kretske-mletačke ikone s prikazom sv. Spiridona, zaštitnika maslinara - ističe dr. **Kovačić** i dodaje:

- Dominikanska zbirka Bolu svakako donosi punu i cjelovitu kulturnu i baštinsku priču koja je više godina nedostajala. Ona će, uz izložbenu djelatnost Galerije "Branimir Dešković", aktivnost knjižnice i Galerije malog formata, ponajbolje prikazati višestoljetni kulturni identitet Bola čiju su jezgru formirali dominikanski redovnici. Na restauraciji umjetnina i arhivskoga gradiva su, osim Hrvatskoga restauratorskoga zavoda i Državnog arhiva u Splitu, sudjelovali brojni stručnjaci od Splita do Zagreba i Dubrovnika. ●